

Zuzana Růžičková:
Nadaní žáci v geografii

Oponentský posudek diplomní práce

Smysl a cíle diplomní práce jsou výstižně formulovány v úvodní kapitole. Diplomantka se rozhodla zabývat se problematikou nadaných žáků gymnaziálního věku v geografii. K identifikaci nadaného žáka si stanovila vyřešení šesti základních výzkumných otázek (str. 9), a to v souvislosti se společenským významem rozvoje osobnosti nadaných žáků v české škole. V podkapitole 1.2 diplomantka seznamuje s použitou metodikou hodnocení obsahu Mezinárodní geografické olympiády 2010 a metodikou strukturovaných řízených rozhovorů. Metody byly stanoveny na základě cílů diplomní práce a možno s nimi souhlasit.

Kapitola 2 nazvaná Nadání (str.17) seznamuje ve stručnosti s definicemi pojmů inteligence, tvořivost, nadání a modely nadání. Následuje charakterizace obecných znaků nadaných žáků a seznámení se znaky nadaných v geografii podle Parkinsona (2007). V závěru kapitoly je provedeno porovnání nadaných jedinců obecně a v geografii, na které navazuje shrnující přehled znaků nadaných žáků v geografii.

Druhá kapitola přehledně a pro potřeby diplomní práce dostatečným způsobem seznamuje s vybranou literaturou a místy s autory diskutuje. Výhrady k bodům 5 a 8 na straně 26 nepovažuji v uvedené obecnosti za vhodné, stejně jako výhrady na straně 28. Naopak za pozitivní a dále využitelné považuji diplomantčino hodnocení modelu otáčejících se dveří na straně 32-33. Také porovnání nadaného a hyperaktivního dítěte je velmi podnětné, není však dále propracováno, ani jednoduše dokumentováno např. vhodným příkladem z výuky geografie.

Těžištěm diplomní práce je třetí kapitola Mezinárodní geografická olympiáda (str. 36-50). Jsou zde předloženy výsledky diplomantčiny výzkumné činnosti – hodnocení obsahu testů a terénního cvičení Mezinárodní geografické olympiády v Taipei v roce 2010. Nejprve jsou stručně a výstižně představeny: multimediální test, písemný test a terénní cvičení (metoda a forma) a v přílohách kompletně přeloženy do češtiny. Následuje profesionální obsahové hodnocení otázek a jejich porovnání s vědomostmi a dovednostmi uvedenými v českém katalogu požadavků k maturitní zkoušce ze zeměpisu. Za přínos považuji diskusní připomínky k obsahu katalogu, které jsou součástí hodnocení obou testů i otázek a úkolů terénního cvičení.

Předložený rozbor otázek se zpracováním znaků řešitele lze hodnotit jako originální a pro výzkumy v didaktice geografie přínosný.

Podnětnou částí diplomní práce značně vypovídající o stavu praxe je kapitola 4 Výsledky řízených rozhovorů (str. 51-66), v níž jsou zpracovány výsledky průzkumu na českobudějovických gymnáziích, interpretovány jsou prostřednictvím rámcové analýzy. Výsledky identifikace nadaného žáka v geografii shrnutá v závěru 4.8 nejsou ničím objevným či neznámým a dokládají letitou praxi výuky geografie v české škole, kde povětšinou není věnována zvláštní pozornost identifikaci nadaných žáků a následně systematickému rozvoji jejich osobnosti. Učitelé přirozeně reagují na rozhled a zájmy nadaných žáků a soustředí se na spolupráci s nimi.

V 5. kapitole Závěr (str. 67-70) diplomantka předkládá stručné a výstižné odpovědi na výzkumné otázky formulované v cílech své práce a pokouší se v nich o definování pojmu nadaný žák gymnázia v geografii.

Z á v ě r

Zuzana Růžičková splnila stanovené cíle své diplomní práce. Zpracovala významný úvod do problematiky identifikace nadaného žáka a rozvoje osobnosti nadaných žáků všech stupňů škol, kterým zatím česká škola nevěnuje dostatečnou pozornost.

Vzhledem k aktuálnosti problematiky doporučuji, aby Zuzana Růžičková zpracovala co nejdříve odbornou stat' do časopisu pro učitele zeměpisu.

V rámci obhajoby diplomní práce požaduji prezentaci jednoduché aplikace výsledků své práce do výuky zeměpisu na základní nebo střední škole, v níž bude v zadání úkolů výrazně rozlišena činnost nadaných žáků od činnosti žáků průměrné úrovně, eventuálně od činnosti žáků znevýhodněných.

Diplomní práci Zuzany Růžičkové d o p o r u č u j i k obhajobě.

V Praze dne 11. září 2011.

Doc. RNDr. Hana Kühnlová, CSc.
oponent